

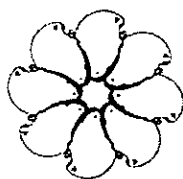
به نام خدا

نیمه های توحید

مجموعه عزائم

مهندس فرهنگ باریکائی

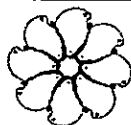
(صلح)

انشارات شبازی

سرشناسه	باریکانی، فرهنگ، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پندآور	نغمه‌های توحید: مجموعه غزلیات/ فرهنگ باریکانی.
مشخصات نشر	تهران: شهبازی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۱۶۰ ص.
شابک	978-600-94245-2-8: ۱۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فنی
موضوع	شعر فارسی -- قرن ۱۴
ژانر	شعر مذهبی -- قرن ۱۴
ردیف کتابخانه	۱۳۹۲ ۷۱۴ الف/۸۳۳۵ PIR
هفته‌بندی	۶۲/۱۴۸
شماره کتابشناسی ملی	۳۳۷۸۹۴۲

نام کتاب:
پدیدآورنده:
ناشر:
ناظر فنی:
حروفچینی و صفحه آرایی:
طراحی جلد:
چاپ و صحافی:
نوبت چاپ:
شمارگان:
قیمت:
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۲۴۵-۲-۸ ISBN: 978-600-94245-2-8

انتشارات شهبازی

تلفن: ۴۴۱۳۸۶۴۴ همراه: ۰۹۱۲۱۸۳۴۱۴۴

www.ShahbaziPub.ir

ShahbaziPub@gmail.com

نماینده‌گی فروش تهران: پخش علوم پویا، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت (متبری جاوید). نبش کوچه نوروز، پلاک ۵۱، واحد ۱. تلفن: ۶۶۴۱۹۵۶۷-۶۶۹۶۰۷۷۳ تلفکس: ۶۶۹۶۰۷۷۲

توجه: کلیه حقوق مادی و معنوی چاپ و نشر، طرح روی جلد و عنوان کتاب با توجه به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان، مصوب سال ۱۳۴۸ برای انتشارات شهبازی و مؤلف محفوظ است. هرگونه استفاده بدون مجوز کتبی از ناشر تخلف بوده و بر اساس بند (۵) ماده ۲۳ قانون قابل پیگیری در محاکم قضایی می باشد.

مقدمه ویراستار

به نام پاک آفریدگار مهربان

ایران ما، سرزمینی است که به دلایل گوناگون فرهنگی و تاریخی، همواره شاهد ظهور و بروز انسان‌های سرآمد و نوابغی برجسته بوده است و شاید به این علت توان گفت که یگانه سرزمینی است که آسمان علم و ادب و فلسفه و هنر عرفان و چکامه‌سرایی آن، تا این اندازه مملو از ستارگان تابناک و پرفروغ است. چنانکه در طول ادوار نیز نه تنها حمله و استیلای اقوام و حکومت‌ها، حتی به ذوق و قریحه ایرانیان وارد نداشت، بلکه باعث تبلور و درخشش بیش از پیش آثار شریف آنان گردید. در این میان، چکامه‌سرایی خوش ذوق بسیاری بر پای عرصه گذاردند که در آغاز، گمنام بودند و به تدریج، سروده‌های آنان در دل و جان خوانندگان، به گونه‌ای نفوذ کرد که در کوتاه زمانی، نام آشنای مردم شدند. مهندس فرهنگ باریکانی نیز از جمله شاعرانی است که می‌توان از هم اکنون، مقبولیت وی را در آینده‌ای نه چندان دور، پیش بینی نمود.

مهندس فرهنگ باریکانی در آذرماه ۱۳۴۲ در خوارزم، مذهب و اهل هنر چشم به جهان گشود. هوش سرشار و ذوق بسیار، موجب شد تا دوران ابتدایی تا متوسطه را به عنوان محصلی شاخص به پایان برد. خدمت در ارتش و دیپلم متوسطه توسط او، همزمان با انقلاب فرهنگی بود؛ لذا راهی خدمت سربازی شد و بعد از پایان دوران سربازی، به صورت همزمان در دو رشته کارشناسی مهندسی مکانیک و کارشناسی مهندسی عمران پذیرفته شد، اما علاقه وافرش به علوم و فناوری‌های صنعتی، باعث شد تا او برای ادامه تحصیل، رشته مهندسی مکانیک را برگزیند.

دوران دانشجویی مهندس باریکانی نیز به جهت ذکاوت و استعداد وی، همراه شد با بروز خلاقیت هایش در صنایع هوانوردی؛ به همین دلیل، پس از فراغت از تحصیل، جذب این صنعت شد و در زمانی کوتاه، به کارشناسی زُبده و توانمند در مجموعه هوانوردی کشور مبدل گردید؛ چنانکه با سال‌ها جدیت، تلاش و پشتکار، منشا تحقق تحولات ارزشمندی در آن مجموعه شد.

سوی دیگر، تربیت او توسط پدری اهل شعر و ادب و مادری از سلاله کِ حضرت فاطمه زهرا (س)، به همراه بالندگی اش در خانواده‌ای که غالباً امر چکامه‌سرایی یا چکامه دوست بودند، منجر شد تا قریحه ادبی او در سُرایش اشعار نهفته تجلی شود. اشعار وی، ساده و روان، اما چنان دلنشین‌اند که گویی از زبان خاصان سروده شده‌اند.

عظمت پروردگار اوست به حضرت ختمی مرتبت (ص)، حضرت فاطمه و ائمه هدی (س)، سرمسائلی که چکامه‌های وی هستند و شگفتا که این اشعار توسط شخصی سروده شده‌اند که غلبه تحصیلات و فعالیت هایش به امور صنعتی معطوف بوده و در صنعت هوانوردی کشور، کارشناسی برجسته به شمار می‌آید و کمتر انسانی را می‌توان یافت که هر دو رشته کاملاً متمایز، بدین گونه استعداد وافر داشته باشد.

چکامه‌هایی که در این مجموعه تقدیم خوانندگان ارجمند شده، یا همگی به صورت مستقیم، مدح ذات و صفات پاک حضرت باری تعالی هستند و یا به صورت غیر مستقیم، از ذکر عظمت او آگنده‌اند؛ چکامه‌هایی که چون از دل برآمده‌اند، بی‌گمان بر دل می‌نشینند.

سخنِ باخواندگانِ گرامه

هر آنچه سرودم ز الطافِ اوست

به نامِ خدایی که نامش نکوست

چکامه‌سرایی از عهد کهن در کشور عزیز ما رونق داشته و تاریخ بزرگ آن، سرگذشت‌ها، خوشی‌ها و ناخوشی‌ها را نسل به نسل تا به امروز در قالب شعر، منتقل کرده است. گویی با جسم و جانِ هر ایرانیِ مسلمان و وطن‌دوستی عجین گشته است. سروده‌ها نشانه‌هایی در نظر نگه‌دار و نوشتار هستند که با کنار هم چیده شدن واژگان و حروف، پیامی را منتقل، یا فلسفه‌ای را یادآوری می‌کنند؛ چنانکه سعدی شیرین سخن می‌فرماید:

برگ درختان سبز در نظر نوشیار

هر ورقش دفتری است، معنی کردگار

چنین است که گاهی یک بیت شعر، مفهوم کتابی حجیم و نوشته‌ای عظیم را در خود جای داده است و نمونه بارز آن در بیت زیر از حضرت لسان‌العجب حافظ شیرازی، کاملاً مشهود است:

من ملک بودم و فردوس برین جایم بود

آدم آورد در این دیر خراب آبادم

چنانچه ملاحظه خواهید فرمود، حوزه شعری در این مجموعه نیز دامنه نسبتاً گسترده‌ای از نظر صنایع شعری را در بر دارد؛ بدان لحاظ است که هر بیت شعری را که در ذهن داشتیم و یا می‌شنیدم، بر همان وزن موزون، غزلی می‌سرودم که فلسفه خلقت، جهان آخرت، نظم موزون آفریدگار یا طبیعت زیبا و قانون مدار را در خود جای داده که بعضاً مستقیم از قرآن کریم و بعضاً رسته به مفاهیم آن می‌باشد.

همانگونه که ویراستار ادیب و محترم نگاشته است، پیشینه من، چه از نظر تحصیلات و چه از لحاظ فعالیت‌های حرفه‌ای، کاملاً فنی و تخصصی بوده است، لیکن بعد از ورود من در خانواده‌ای که همواره با شعر و شاعری مانوس بوده اند، زمین‌های لافه‌ام به شعر و ادب فارسی را فراهم آورد و علاوه بر آن، به دلیل علاقه من به کتاب وحی و خواندن معانی و مفاهیم آن، سروده‌هایم غالباً جنبه فلسفی داشته، تسبیح و ستایش حضرت حق بوده، و یا در راستای مبانی توحید بیان شده است و سعی شده که در هر سروده، پیام یا نکته‌ای معرفتی را به خواننده منتقل نمایم تا چه قبول افتد و چه در نظر آید...

مهدی فرهنگ‌پوریکانی

اسفندماه ۱۳۹۶

فهرست اشعار

۳۵..... «درد ناب»

۳۶..... «زمرمه یا معبود»

۳۹..... «ندای کوی جانان»

۴۰..... «نقش نگین»

۴۱..... «طواف کعبه»

۴۲..... «طوق عبادت»

۴۳..... «آفتاب»

۴۴..... «بازی عمر»

۴۵..... «معاد»

۴۶..... «سخن زان»

فصل دوم: مناقب

۴۸..... «میلاد فرشته»

۴۹..... «معراج»

۵۰..... «وفات نور»

۵۲..... «غدير خم»

۵۳..... «قربان»

۵۴..... «شعار محرم»

۵۵..... «حدیث محرم»

۵۷..... «زینب قهرمان کربلا» (س)

۶۰..... «حنجر و خنجر»

۶۱..... «زبان حال سرور شهیدان»

۱..... «مه عای تر حید»

۵..... «مقصد»

۷..... «سخن بخون جان گرامی»

فصل اول: سبک

۱۲..... «به نام خدا»

۱۵..... «روای جانان»

۱۶..... «راز آفرینش (انسان نسبی)»

۱۸..... «وصف ناگفته»

۱۹..... «یزدان»

۲۰..... «حمد»

۲۱..... «نور هویدا»

۲۲..... «شب قدر (لیله القدر)»

۲۳..... «قسم»

۲۴..... «قیامت و آغاز خلقت»

۲۶..... «بعثت مردگان»

۲۸..... «طاعت»

۲۹..... «نصایح لقمان»

۳۰..... «ای تو دادار جهان»

۳۱..... «دلیر جانان»

۳۳..... «نداء»

۳۴..... «اقرا (بخوان)»

۹۷.....	«شرح آرزومندی»
۹۸.....	«جام جهان‌بین»
۹۹.....	«گلچین»
۱۰۰.....	«طریق صواب»
۱۰۱.....	«راه و بیرامه»
۱۰۲.....	«زمانه»
۱۰۳.....	«شرح صدر»
۱۰۴.....	«آدم و شیطان»
۱۰۵.....	«صفای دل»
۱۰۶.....	«مدعی» «خودپرستی»
۱۰۷.....	«مرغ باغ ملکوت»
۱۰۸.....	«استون حنانه»
۱۰۹.....	«نور هدایت»
۱۱۰.....	«بشنو از دل»
۱۱۲.....	«وصل و هجران»
۱۱۳.....	«خاطی»
۱۱۴.....	«چه بودی»
۱۱۵.....	«التر»
۱۱۶.....	«عزیز زمان»
۱۱۷.....	«چشم»
۱۱۸.....	«آه بر این»
۱۱۹.....	«الا یا ایها السامع»
۱۲۰.....	«نقش نگین»
۱۲۱.....	«خطر»
۱۲۲.....	«پیمان»
۱۲۳.....	«جام طهور»
۱۲۴.....	«بیداد»
۱۲۵.....	«مسیر دریا»
۱۲۶.....	«مست عقل»
۱۲۷.....	«کیما»

۶۲.....	«راز صبر» (داستان موسی و خضر)
۶۵.....	«دستان مبارک»
۶۷.....	«ولادت مولا علی (ع)»
۶۷.....	«مبعث حضرت رسول (ص)»

فصل سوم: طبیعت..... ۶۹

۷۰.....	«بهشت اردیبهشت»
۷۱.....	«اردیبهشت»
۷۲.....	«غزل بهار»
۷۳.....	«ساخه گل»
۷۴.....	«غزل»
۷۵.....	«نقش دیوار»
۷۶.....	«نوای نیمه شب»
۷۸.....	«راز شب»
۷۹.....	«ذکر تسبیح»
۸۰.....	«نظم هفت آسمان»
۸۱.....	«رنگ بهار»
۸۲.....	«چشم نوشین»
۸۳.....	«ترنم باران»
۸۵.....	«صبح بهار» «یادگار»
۸۶.....	«فصل پاییز (اشارت)»
۸۷.....	«اولین روز درس»
۸۹.....	«زمستان»

فصل چهارم: عرفانی -

۹۱.....	«اجتماعی»
۹۲.....	«اسیر عشق»
۹۳.....	«روز قیامت»
۹۵.....	«نقش رخ یار»
۹۶.....	«رمز مستی»

تصنیف «ورد سحر»..... ۱۲۵

تصنیف «راز صبا»..... ۱۲۶

تصنیف «بوعضا ابهار خرد» «تقدیس»

..... ۱۲۷

تصنیف ماهور (مرغ سحرخوان)..... ۱۲۸

«غفلت» (تصنیف همایون)..... ۱۲۹

«سرودهای برای پیش درآمد ابوعضا»

«آثر موسی معروفی»..... ۱۵۰

فصل پنجم: یادمان- وطن ۱۵۱

«بیاد مادر»..... ۱۵۲

«بیاد پدر»..... ۱۵۳

«طالقان»..... ۱۵۴

«لقب طالقان»..... ۱۵۵

«بیاد دکتر حبیب طائفانی»..... ۱۵۶

«باریکان»..... ۱۵۷

«وفدی دنیا»..... ۱۲۸

«گذر عمر»..... ۱۲۹

«برسب کتمان»..... ۱۳۰

«دبایر»..... ۱۳۱

«تار مو» «پل صراط»..... ۱۳۲

«معدن راز»..... ۱۳۳

«آنت تکرار»..... ۱۳۴

«نواهی دوست»..... ۱۳۵

«هشدار»..... ۱۳۶

«جربه ژالده»..... ۱۳۸

«میدور»..... ۱۳۹

«بیگانه»..... ۱۴۰

«مرغ خجیان»..... ۱۴۱

«رخ یکتا»..... ۱۴۲

«جمال خاکی»..... ۴۳

«دل سرخته».....